

Tale ved demonstration om uran

København den 31. juli 2015

Af Aaja Chemnitz Larsen

Qujanaq. Tak til alle fremmødte og tak til arrangørerne for at støtte og fortsætte kampen mod uranudvinding i Grønland.

Uran udvinding er en af vores tids store udfordringer i Grønland.

På den ene side er Grønland i dødens gab og har et stærkt behov for nye indtægter til at fastholde og udvikle vores levestandard.

Grønland har brug for investeringer udefra til at få gang i erhvervslivet, herunder minedrift og infrastruktur.

Grønland har brug for succeshistorier indenfor råstofbranchen for at tiltrække flere investorer og nye projekter.

Men endnu vigtigere, har vi, som politikere og som borgere et ansvar for ikke at tænke kortsigtet og for ikke at lade kortsigtede økonomiske interesser komme før menneskelige interesser eller lade økonomiske interesser og ønsket om arbejdspladser komme før vores sundhed, vores nuværende erhverv og traditioner eller før vores smukke natur. Fåreholderne i Sydgrønland kæmper i dag en brav kamp for at fastholde deres erhverv og deres hjemsted.

Det handler om at sikre menneskelig, naturmæssig og økonomisk bæredygtighed og ikke smide regningen videre til vores børn og børnebørn.

Kuannersuit er blevet en politisk mærkesag

Kuannersuit, eller på dansk Kvanefjeldet, er blevet en politisk mærkesag for Naalakkersuisut, den grønlandske regering. Et flagskib, som skal bane vejen for et råstofeventyr.

Fakta viser, at projektet ikke nødvendigvis står forrest i køen for at blive den succeshistorie, som Grønland ellers så brændende har behov for.

Vi har behov for at få realisme ind i drømmene om råstofeventyret og ikke lade os forblinde af, at en politisk sag død og pine skal vindes, koste hvad det vil. Om det så er befolkningen, der betaler prisen.

Det er, som om spørgsmålet om uran desværre er gået hen og er blevet en sørgelig principalsag for den nuværende regering.

Jeg deltog selv for knap et halvt år siden i en demonstration i Narsaq, som med alt tydelighed viste en lille befolkning, som var dybt splittet i spørgsmålet om Kuannersuit. Demonstrationen blev blot mødt med en moddemonstration og ingen forståelse, hvilket fik mig til at indse hvor lang vej vi har endnu.

Hvordan kan det være, at man så hårdnakket og stædig fastholder sit synspunkt om uranudvinding med alle de konsekvenser det har, uden at lytte til dem, som bekymrer sig om deres egen, deres børn og deres børnebørns fremtid?

Det er blevet til et rent politisk spørgsmål, som ikke forholder sig til de reelle udfordringer, som Kuannersuit står overfor.

Hvorfor satser Naalakkersuisut, den grønlandske regering, på den forkerte hest?

Hvorfor står lønmodtagerforeningen SIK og andre i Grønland krampagtigt fast bag et Kuannersuit uden at se på konsekvenserne for vores samfund?

Grønland har IKKE brug for nye fiaskoer og slet ikke igangsætning af miljømæssigt problematiske og økonomisk marginale projekter.

3 store udfordringer for Kuannersuit

Lad mig nævne tre ud af flere usikkerheder omkring Kuannersuit:

- MILJØmæssigt er Kuannersuit er kendt som en uranforekomst. Forekomsten er derfor radioaktiv, hvilket først og fremmest giver stråling. Der er væsentlige miljømæssige og logistiske udfordringer forbundet hermed.

Der er politisk krav om at udvindingen skal forældes i Grønland som halvfabrikata. Det er ikke almindeligt krav andre steder i verden og det har en konsekvens, at højkoncentreret uranprodukt er en miljømæssig risikabel satsning. Man har politisk ønsket at øge belastningen for vores miljø i ønsket om skabelse af få nye arbejdspladser.

- man har ikke kunnet påvise at man TEKNISK kan håndtere projektet. Der findes mineraler, som endnu ikke produceres andre steder i verden som industriproduktion.

- ØKONOMISK har projektet svigtende tillid fra investorer, hvilket afspejles i selskabets værdi. Investorernes tiltro til mineprojektet kan blive til virkelighed er faldet til det historisk laveste og investorerne flygter fra projektet.

(Investorernes manglende tillid i projektet hænger dels sammen med at priserne på sjældne jordarter er faldet meget de sidste par og og dels at myndighederne i Grønland kræver, at en del af forædlingen til halvfabrikata skal ske i Grønland)

Grønland har ikke brug for fiaskoer. Endnu et råstofprojekt, som ikke bliver til noget vil være et hårdt slag for Grønland og gøre det endnu svære, at få miljømæssige sunde projekter op at køre i Grønland.

Kuannersuit ligner mere og mere et eksperimentarium, som det siddende landsstyre satser hårdt på.

Afslutning

Et forædlingsanlæg af sjældne jordarter øger miljøbelastningen og øger risikoen for befolkningen.

Hvordan kan det være, at man fra politisk side, stiller krav, som øger den miljømæssige belastning og øger risikoen for befolkningen, der bor i nærheden for kun at opnå få nye arbejdspladser?

Arbejder man som politiker ikke for at beskytte vores smukke natur og beskytte befolkningen.

Eller er man så optaget af at sikre kortsigtede arbejdspladser og tjene penge, at man helt har glemt, at det er borgerne vi arbejder for? Som regering bør man forpligtet til at varetage den samlede befolknings interesser.

Vores kamp er endnu ikke ovre. Vi ved vi kæmper imod stærke interesser.

Men mit håb er, at vores fælles kamp og opråb imod uranudvinding høres både i Danmark og i Grønland.

Vi kan være med til at gøre en forskel ved at stå op for en sag vi tror på og ved at stå sammen.

Qujanaq.

Mange tak for jeres deltagelse i demonstrationen.